

Denizaltı sınıfı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki kanunun bazı maddelerini değiştiren 3629 sayılı kanunun 1 nci ve 2 nci maddelerinin tadiline dair kanun lâyihası ve Bütçe ve Millî müdafaa encümenleri mazbataları (1/641)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/2208

28 - V - 1941

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Denizaltı sınıfı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair Millî Müdafaa vekilligince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 23 - V - 1941 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Denizaltıcılık kanununda yapılacak tadilat esbabı mucibesi

3629 sayılı kanunun bazı maddelerinin aşağıda gösterilen sebeplerden dolayı değiştirilmesine lüzum hâsıl olmuştur.

1 — Mezkûr kanunun 1. maddesinde denizaltı mensuplarına verilecek zamlara esas olan «Hizmet seneleri» tabiri denizaltıcı olupta denizaltıcılıkta istihdam edilmeyenlerin hizmet senelerini de ihtiva etmekte olduğundan bu müddetin, kanunun vaz'ındaki esasa uygun olarak münhasıran denizaltıcılıkta geçen bilfiil müddetlere hasrı lâzımgeleceği düşünülmüş ve kanunun 1. maddesine o yolda ilâve yapılmıştır.

2 — 1142 ve 3486 sayılı kanunlar denizaltıcılık zamlarını alabilmek için «Bilfiil denizaltı gemilerinde çalışmayı» şart koştuğu halde bilâhare 3629 sayılı kanunla denizaltı gemilerinde filfiil hizmet görme kaydı kaldırılmış ve vazifesiz olarak yapılan 15 adet dalış, zam almak için kâfi sayılmıştır ki, bu husus faal kadroda bulunmayanların mümâresini temin maksadından tamamen ayrılarak bir seyirci sıfatile 15 saati ikmal etmelerine münhasıran yol açmıştır.

Bundan maada denizaltı sınıfına temin edilen bu hesapsız ve çok defa hizmetsiz tahsisat meslekte, bu sınıfa doğru lüzumundan fazla bir temayül tevhit etmiş ve gittikçe nisbetsiz bir surette çoğalacak olan bu fuzulî tahsisat da bir çığ gibi büyüyerek deniz bütçesini sarsacak mahiyette görülmüş ve bunları önlemek üzere 2. maddedeki 6 ayda en az 15 saat yerine bilfiil denizaltı gemilerinde çalıştıpta her 6 ayda en az vazife ile 15 saat dalış yapmak ve yedek kadro ile geri hizmette bulunanlar için de hizmet şartlarına yöre (b) paragrafındaki kayıtları ve kadroları itibarile binbaşından yukarı rütbede oldukları için denizaltı gemilerinde gemi mürettibi olarak filî vazife alamıyacaklar ile denizaltı teşkilâtında yüksek rütbeli subay olarak vazife alacaklar hakkında da ve daha evvel denizaltıcılıktan ayrılanlar için de (d) paragrafları ahkâmı vazedilmiştir.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 18

Esas No. 1/641

26 - XI - 1941

Yüksek Reisliğe

Denizaltı sınıfı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair Millî Müdafaa vekillîğince hazırlanıp Başvekâletin 28 - V - 1941 tarih ve 6/2208 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Encümenimize havale buyurulmakla Millî Müdafaa vekâletinden gönderilen memur ile Maliye vekâleti namına Bütçe ve Malî kontrol Umum müdürü hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu :

Yukarıda adı geçen 3486 sayılı kanunun 3629 sayılı kanunla değiştirilen birinci muaddel maddesinde Denizaltı sınıfı mensuplarına verilecek zammın hizmet senelerine göre hesap edileceği mutlak olarak zikredildiğinden denizaltıcılık sınıfına girdikten sonra denizaltıcılıkta istihdam edilmeyenlerin bu suretle haricte geçen hizmet senelerinden dahi istifade etmelerine imkân hasıl olmuş ve bu işe kanunun vazındaki esasa tamamen aykırı bulunmuş olduğu gibi aynı kanunun ikinci maddesi denizaltıcılık zamlarına istihkak kesbetmek için mukaddema 1142 ve 3486 numaralı kanunlar ile vazedilmiş olan (bilfiil denizaltı gemilerinde çalışma) kaydını kaldırarak bunun yerine altı ayda 15 saat dalış yapmak şartını ikame etmiş olduğundan faal kadroda bulunmayanların dahi yalnız 15 saat dalışı ikmal etmelerile bu zamdan müstefit olmalarına yol açılmış ve bu da zammın tesisinde güdülen maksada uygun bulunmamış olduğundan bu iki mahzuru bertaraf etmek ve aynı zamanda yedek kadro ile geri hizmetlerde bulunanların ve denizaltı gemileri mürettebi olarak bilfiil vazife alamıyacak olan binbaşidan yukarı rütbede subayların tâbi olacakları hükümler ile denizaltı teşkilâtında yüksek rütbeli subay olarak vazife alacaklar hakkında yapılacak muameleyi ihtiva etmek üzere hazırlanmış anlaşılan kanun lâyihası encümenimizce de muvafık görülmüş ve yapılan müzakere sonunda birinci madde aynen kabul edilmiştir.

İkinci maddenin (C) bendinin Denizaltı dip-

lomasını haiz bulunan donanma komutanına da bu hakkın tanınacağına dair olan fıkrası bu zammaya istihkak için vazedilen esaslara uygun görülmediğinden encümenimizce bu fıkra kaldırılmış ve (D) fıkrasının yazılış şekli değiştirilmek suretile madde kabul edilmiştir.

Hükümetçe teklif edilen ikinci madde ile 3486 sayılı kanunun beşinci maddesi de ilga edilmek istenmektedir. Bu madde herhangi bir sebeple dalıştan menedilen denizaltıcıların ikinci defa denizaltı gemilerinde vazifeye geçtikleri halde mukaddema aldıkları zammı alacaklarını mutazamının olup maddenin ilgasıyla bu hükmün yani müktesep hakkın ref ve izalesi kastedildiği anlaşılmakta ise de vaki suale karşı Millî müdafaa vekâleti namına hazır bulunan zat, böyle bir kastile hareket edilmediğini ve bu yolda bir şüphe ve tereddüt hâsıl olduğuna göre maddenin ipkısı muvafık olacağı cevabını vermiş ve bundan evvel kabul edilen maddenin (D) fıkrası bu gibilerin yalnız yıpranma hakkından müstefit olacaklarını ifade edip zam haklarının sakıt veya mahfuz olacağına dair bir kaydı ihtiva etmediğinden ipham ve tereddüde mahal vermemek üzere beşinci maddenin ilga maddesinden çıkarılarak olduğu gibi muhafazası kararlaştırılmış ve üçüncü madde yazıya ait bir değişiklik yapılmıştır.

Yukarıdaki değişiklikleri ihtiva etmek üzere hazırlanan kanun lâyihası havalesi veçhile Millî müdafaa encümenine verilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	M. M.
Çorum	Kastamonu	Muğla
<i>İ. Eker</i>		<i>H. Kitabcı</i>
Kâtip		
İstanbul	Afyon K.	Antalva
<i>F. Öymen</i>	<i>Ş. R. Hatipoğlu</i>	<i>N. E. Sümer</i>
Bolu		Bolu
<i>Celâl Saîr Siren</i>		<i>Dr. Zihni Ülgen</i>
Bursa		Bursa
<i>Dr. Sadî Konuk</i>		<i>Fazlı Güleç</i>

Bursa	Diyarbakır	Elâzığ	Muş	Ordu	Samsun
A. Nevzad Ayas	Rüştü Bekit	M. F. Altay	Ş. Ataman	H. Yalman	M. Ali Yörüker
Giresun	İsparta	Kayseri	Seyhan	Sivas	Tunceli
M. Akkaya	R. Ünlü	F. Baysal	S. Çam	Remzi Çiner	M. Yenel
Kayseri	Kırklareli	Maraş	Yozgad		Yozgad
S. H. Ürgüblü	B. Denker	M. Bozdoğan	A. Sungur		S. İçöz

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa encümeni

Esas No. 1/641

Karar No. 6

3 - XII - 1941

Yüksek Reisliğe

Denizaltı sınıfı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair Millî Müdafaa vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 23 - V - 1941 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulduğuna dair olup Bütçe encümenince müzakere edilerek bazı değişikliklerle tanzim olunan kanun lâyihası ve bu baptaki mazbatası encümenimize de verilerek Millî Müdafaa vekâleti Deniz müsteşarı ile Maliye vekâleti Bütçe kontrol umum müdürü huzurile Encümenimizce okundu ve icabı konuşuldu.

Hükümetin esbabı mucibesile Bütçe encümeninin mazbatası mündericatına nazaran denizaltıcılıkta bilfiil vazife gören binbaşya kadar (binbaşı dahil) er, erbaş ve subaylara kanuna bağlı hizmet senesi cetveline göre zam verilmesi encümenimizce de kabul edilmiştir.

Lâyihanın Bütçe encümenince tanzim edilen şekli aynen Encümenimizce de muvafık görülmüş ise de ikinci maddesinin (C) kısmının son fıkrası Hükümetçe teklif edilen vazih şekli tercih edilerek madde o suretle yazılmış olmakla Umumî Heyetin tasvip nazarına arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

M. M. E. Reisi	M. M.	Kâtip
Diyarbakır	Samsun	Konya
K. Seviçtekin	R. Barkın	Vehbi Bilgin
Bursa	Çankırı	Çorum
N. Tınaz	Dr. Akif Arkan	E. Sabri Akgöl
Edirne	Gümüşane	Gümüşane
Fuat Balkan	Ş. Erdoğan	Ziya Zarbun
İstanbul	Kayseri	Malatya
Ş. A. Ögel	N. Toker	O. Koptagel
Muğla		Urfa
S. Güney		Ahmed Yazgan

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Denizaltı sınıfı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki kanunun bazı maddelerini değiştiren kanun lâiyhası

MADDE 1 — 3486 sayılı denizaltı sınıfı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki kanunun bazı maddelerini değiştiren 3629 sayılı kanunun birinci ve ikinci maddeleri aşağıda gösterilen şekilde değiştirilmiştir :

Madde 1 — Denizaltı kursu talebelerinden kursu ikmal edipte diploma alan denizaltıcı subay, gedikli erbaş ve erata denizaltı gemilerinde bilfiil gördükleri hizmet senelerine mukabil bağlı cetvele göre her ay denizaltıcılık zammı verilir.

Denizaltıcılık zamlarının üçüncü senesinden itibaren tezyidi denizaltı gemilerinde bilfiil iki sene kıta hizmetinin ikmalini takip eden malî sene iptidasından başlar ve müteakip arttırmalarda yine aynen bilfiil kıta hizmetile iki senenin tamamlanmasından sonra icra edilir.

Denizaltı kurs talebelerine, dalış talimlerine başladıkları tarihten itibaren diploma tarihine kadar her ay yirmi lira tahsisat verilir.

Denizaltı kursuna devam edip dalış talimleri yapan talebeden erata, kurs müddetince ayda beşer lira tahsisat verilir.

Madde 2 — A - Bilfiil denizaltı gemilerinde çalışıpta her altı ayda en az on beş saat vazife ile dalış yapan binbaşya kadar olan - binbaşı dahil - subaylarla erat, gedikli erbaşlar denizaltıcılık zam ve haklarından istifade ederler.

B - Denizaltı yedek kadrosunda bulunanlarla geri hizmetlerinde bulunan binbaşya kadar - Binbaşı dahil - olan subaylar, gedikli erbaşlar ve erat senede lâakal otuz saat vazife ile dalış yapmak şartile denizaltıcılık hizmet senesi zamlarının 1/3 nü alırlar. Bunlar yedek kadroda, geri hizmetlerde bulundukça denizaltıcılık hizmet seneleri işlemez.

C - Yarbaylığa terfi eden denizaltıcı subaylar meslekten ayrılmış bulunurlar. Bunların denizaltıcılık zam ve kıdemleri işlemez. Yalnız yarbaylığa terfi tarihine kadar geçen müddet için 9. madde hükmüne göre yıpranma zammı hakları mahfuzdur.

Bunlardan denizaltıcılık teşkilâtından bilfiil

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Denizaltı sınıfı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki kanunun bazı maddelerini değiştiren kanun lâiyhası

MADDE 1 — 3486 sayılı denizaltı sınıfı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki kanunun bazı maddelerini değiştiren 3629 sayılı kanunun birinci ve ikinci maddeleri aşağıda gösterilen şekilde değiştirilmiştir :

Madde 1 — Denizaltı kursu talebelerinden kursu ikmal edipte diploma alan denizaltıcı subay, gedikli erbaş ve erata denizaltı gemilerinde bilfiil gördükleri hizmet senelerine mukabil bağlı cetvele göre her ay denizaltıcılık zammı verilir.

Denizaltıcılık zamlarının üçüncü senesinden itibaren tezyidi denizaltı gemilerinde bilfiil iki sene kıta hizmetinin ikmalini takip eden malî sene iptidasından başlar ve müteakip arttırmalarda yine aynen bilfiil kıta hizmetile iki senenin tamamlanmasından sonra icra edilir.

Denizaltı kurs talebelerine, dalış talimlerine başladıkları tarihten itibaren diploma tarihine kadar her ay yirmi lira tahsisat verilir.

Denizaltı kursuna devam edip dalış talimleri yapan talebeden erata, kurs müddetince ayda beşer lira tahsisat verilir.

Madde 2 — A - Bilfiil denizaltı gemilerinde çalışıpta her altı ayda en az 15 saat vazife ile dalış yapan binbaşya kadar olan - binbaşı dahil - subaylarla erat, gedikli erbaşlar denizaltıcılık zam ve haklarından istifade ederler.

B - Denizaltı yedek kadrosunda bulunanlarla geri hizmetlerinde bulunan binbaşya kadar - binbaşı dahil - olan subaylar, gedikli erbaşlar ve erat senede lâakal 30 saat vazife ile dalış yapmak şartile denizaltıcılık hizmet senesi zamlarının 1/3 nü alırlar. Bunlar yedek kadroda, geri hizmetlerde bulundukça denizaltıcılık hizmet seneleri işlemez.

C - Yarbaylığa terfi eden denizaltıcı subaylar meslekten ayrılmış bulunurlar. Bunların denizaltıcılık zam ve kıdemleri işlemez. Yalnız yarbaylığa terfi tarihine kadar geçen müddet için 9 ncu madde hükmüne göre yıpranma zammı hakları mahfuzdur.

Bunlardan denizaltıcılık teşkilâtından bilfiil

M. M. ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Denizaltı sınıfı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki kanunun bazı maddelerini değiştiren kanun lâiyhası

MADDE 1 — Bütçe encümeninin birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 2 — A - Bilfiil denizaltı gemilerinde çalışıp da her altı ayda en az 15 saat vazife ile dalış yapan binbaşıya kadar olan (Binbaşı dahil) subaylarla erat, gedikli erbaşlar denizaltıcılık zam ve haklarından istifade ederler.

B - Denizaltı yedek kadrosunda bulunanlarla geri hizmetlerinde bulunan binbaşıya kadar (Binbaşı dahil) olan subaylar, gedikli erbaşlar ve erat senede lâakal 30 saat vazife ile dalış yapmak şartile denizaltıcılık hizmet senesi zamlarının 1/3 nü alırlar. Bunlar yedek kadroda, geri hizmetlerde bulundukça denizaltıcılık hizmet seneleri işlemez.

C - Yarbaylığa terfi eden denizaltıcılık subaylar meslekten ayrılmış bulunurlar. Bunların yıpranma ve hizmet seneleri işlemez. Yalnız yarbaylığa terfi tarihine kadar geçen müddet için 9 ncu madde hükmüne yıpranma zammı hakları mahfuzdur.

Bunlardan denizaltıcılık teşkilâtında bilfiil

İİü.

kıta vazifesi alanlar zam ve kıdemlerini devam ettirirler.

Denizaltıcılık diplomasını haiz bulunan ve bu denizaltıcılık teşkilâtında bilfiil vazife almış olan Donanma komutanı bu teşkilâttan ayrıldığı zamanki kıdemine nazaran denizaltıcılık zammını donanma komutanı bulunduğu müddetçe alır.

D - Herhangi bir sebeple yarbay olmadan evvel denizaltıcılıktan ayrılan subaylar su üstü gemilerine veya kara vazifelerine nakledilenler. Bu takdirde bunlar yalnız denizaltıcılıkta kazanmış oldukları kıdem zammından 9. madde mucibince istifade ederler.

MADDE 2 — 3486 sayılı kanunun 3. ve 5. maddeleri hükümleri kaldırılmıştır.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 4 — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Millî Müdafaa vekilleri memurdur.

23 - V - 1941

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>H. Menemencioğlu</i>	<i>S. Arıkan</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>Fayık Öztrak</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Yücel</i>		<i>H. Çakır</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>R. Karadeniz</i>	<i>M. Erkmén</i>
Mü. V.		Ti. V.
<i>C. K. İncedayı</i>		<i>M. Ökmen</i>

B. E.

kıta vazifesi alanlar zam ve kıdemlerini devam ettirirler.

D - Herhangi bir sebeple yarbay olmadan evvel denizaltıcılıktan ayrılarak su üstü gemilerine veya kara vazifelerine nakledilen subaylar yalnız denizaltıcılıkta kazanmış oldukları kıdem zammından 9 ncu madde mucibince istifade ederler.

MADDE 2 — 3486 sayılı kanunun 3 ncu madesi kaldırılmıştır.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî müdafaa ve Maliye vekilleri memurdur.

Hükümetin teklifine bağlı

CEZVEL

Hizmet senesi	Subay alacağı aylık zam	Gd. Erbaş alacağı aylık zam	Erat alacağı aylık zam	Hizmet senesi	Subay alacağı aylık zam	Gd. Erbaş alacağı aylık zam	Erat alacağı aylık zam
1	40	27	10	19	161	111	
3	53	36	13	21	175	120	
5	67	45	16	23	188	130	
7	80	55	19	25	202	139	
9	93	64		27	216	149	
11	107	73		29	230	158	
12	120	83		31	244	168	
15	134	92		33	257	177	
17	147	101		35	272	187	